

strast in nagla jeza lepo človeško podobo tako popačita, da se tacega človeka vsak izogiba. Podoba potoka nam kaže, da je narava knjiga polna lepih naukov, polna modrih resnic. Blagor mu, kdor jih razumé in rabi!

Življenje je podobno popotovanju. Solnce vzhaja. V hiši je vse živo, med drugimi tudi mladenič, ki skrbno išče svojih stvari, ker jih vkup spravlja in se po malem žalostno ozira po stanici, da si dobro zapominja vsak kotiček preljube domače hiše. Mati tiho pogledujejo svojega sina in v duhu vidijo vse nevarnosti, katere preté njenemu preljubemu sinu na samotnem in neznanem potovanju. Prišel je zadnji dan, ko mora sin iz hiše „s trebuhom za kruhom.“ Mladenič še milo poslávlja od svojih ljubih staršev, od bratov sester in prijateljev, ter se siloma odtrga iz rok preljube svoje matere, in zbeži iz hiše. Še jeden pogled po milih domačih tratah in ljubeznjivih goricah, in mlado srcé je potolaženo. Krepko stopa naprej in nado na nado si dela v svojih nakopičenih mislih. Ali kmalu vidi, da je v tujem kraju. Trud, glad, žeja, vročina in mnogovrstne druge nadloge ga trpinčijo, in marsikateri zdihljej pošilja domóv, v preljubezujive domače kraje, v deželo otročje domišljije.

Na prvi pogled vidimo tù revno človeško življenje. Kako mirno je otročje srcé! Sama vsakdanjost zadostuje njegovemu hrepenenju. Ko pa človek odrase, lóti se ga strasti in človek hrepení po neizmerj svetnej širjavi. Njegov duh ga žene naprej, in le lenuh zadovoljuje se z vsakdanjimi opravili. V življenji nima nihče popolnem gladke póti; večkrat zadeva na votline in ovire, katere ustavljajo njegovo dejanje. „Mladost, kje si?“ mladi človek večkrat sliši, toda večkrat je že prepozno; zlate ure prelepega mladega časa so potekle in se ne povrnejo nikoli več. V življenji se ravno tako, kakor pri potovanju, vrsté težave in bridkosti z veseljem in s prijetnostmi. Ako tudi dolg pot, glad in druge težave mladeniča nadlegujejo, vendar vedno veselejše stopa, da bi kmalu prišel do namenjenega kraja. Kakor svetla zvezda se mu sveti namén in ga podpira, da ne oslabí prej ko doseže venec slave.

Na svetu je ta bogat, drugi ubožen, óni zdrav, ta bolehen i. t. d., toda vsi hité jednemu in istemu koncu naproti. Zatorej, ljubi moji, čvrsto naprej na potovanji v življenji! Po težavnem potu naj nas vedno vodi svetla zvezda: Naprej!

F. St. . . .

Črtice iz ruske zgodovine.

(Po Nestoru priobčnje A. K.)

8. Ruska zemlja se krsti. (988. l.)

Kadar se je razglasilo, da se Vladímer v slast pogovarja o različnih vérah, katera je boljša, začeli so k njemu prihajati ljudje raznih vér in vsak je hvalil svojo véro. Prišli so Bolgari z Volge najprvi ter so razkazovali Vladímeru, kakšna je njih Mahomedova véra. A neljubi so bili Vladímeru Mahomedovi obrédi in prepoved, ne piti vina. „Ruskej zemlji je veselje pitje,“ reče Vladímer, „ne moremo brez tega biti.“ Potem so prišli Némcí od papeža.

Vladímer jih je poslušal, a nijse mu bili po gódi, ker so bili Némcí, in dejál jim je: „idite domóv, kajti naši očetje nijso tega prijéli.“ Poslali so potem Židovi kozarski, in ti so zopet pripovedovali Vladímeru, kakšna je njih

židovska véra. Poslušá jih Vladímer in povpraša: „kje je zemlja váša?“ — Oni odgovoré: „V Jeruzalemu.“ On reče: „tam li je še zdaj?“ Židovi odgovoré: „razjezil se je Bog na očéte naše in raztóčil nas je po deželah zaradi naših grehov a zemljo našo je dal kristijanom.“ „To kaj hočete?“ odgovorí Vladímer, „da bi se to zgódilo tudi nam?“

Poslednjíe pošljó Grki svojega modercà, in pokazal je knezu, kaka se Grkom zdí krščanska véra. Vladímer, pazljívo poslušavši, grškega modercà odputí s častjó velíko.

Vladímer potem sezóve boljáre in starce mestne, ter jim pové, da so bili k njemu prišli Bolgari, Židovi, Grki in Nemci, hvaléce vsak svojo vero. Boljári in starci rekó: „veš, knéz, da svojega nihče ne graje, nego hvali; hočeš li zvédeti na tánko, to imaš tudi tí možé; poslavši zvédi vsacega svojo véro in kakó kdó služi Bogu.“ Vladímer je stvóril takó. Možém poslanim vrnívšim se, zópet sezóve knez boljáre svoje in starce. Reče jim, pred vsó družíno povedati, kaj so kódi videli. Poslanci pripovedujejo, da so bili v Bolgarih in Nemcih, in da jim tod nikóder služba bóžja nij bila ljuba. „A kadar smo prišli v Grke,“ kažejo dalje, „védli so nas, kjer služijo Bógu svojemu, ter ne vémo, bili smo li na nebu ali na zemlji; kajti na zemlji nij tacega vida ali krasote take!“ Boljárom je ugájal ta popis vnénjih obredov cerkve grške in zató odgovoré knezu: „ako bi nedober bil zakon grški, to bi ga ne bila prijéla baba tvoja, Olga, najmodréjša vseh ljudfj.“

Takó se Vladímer zažél krsta; a nedostojno se mu je zdélo, vere prositi od Grkov, in zató ukréne, pokazati jim najprvo svojo móč a potem se pokrstíti.

Zatórej 988. léta Vladímer otíde z vojskó na Korsún, mesto grško, *) a Korsunjáni se zapró, krepko se branéci. Vladímer velí z nasípom osúti mesto; a Korsunjáni, podkopavši sténo, prst kradóma znesó k sebi, troséč jo po srédi mésta. Tedáj néki mož Korsunján strelí (puščíco) v ruski stan, napisavši na stréli (puščíci): „iz kládeza, kateri je za tobój od vstoka, voda v mesto gré po tróbi; kopavši prejmi jo!“ Kadar so jim vodo vzéli, iznemogli so ljudjé od žeje in se vdali. Prišedši v mesto pošlje Vladímer h grškima cesarjema Basliju in Konstantinu: „evo, vzél sem vaju slavno mesto; a slišim, da imata sestro dévo, in ako je v zakon ne dasta zá-me, stvorím mestu vájinemu (Carigradu), kar sem stvoril tému!“

Slišavši cesarja bila sta skrbna in pošljeta k Vladímeru: „ne dóstoji kristjánom za pogane v zakon dajati. Ako se pokrstíš, dobodeš tudi sestro in cesarstvo nebesko; brez tega ne moreva datí sestre svoje zá-te.“ Vladímer reče cesarskim poslancem: „povedite cesarjema takó, da se pokrstím ter da sem pred temi dnévi úže premislil zakon vaš in mi je ljuba véra váša in služénje. Pošljíta mi duhovnike, da me krstijo in tudi naj pride sestra vaju.“

Jedva sta cesarja prinúdila sestro Ano, da je vzela Vladíméra. „Kakor v plen grem,“ dejála je, „bolje bi mi bilo tukaj umreti!“ S plačem jo izpremi njé rodnína, kakor na smrt.

Kadar grška ladija s cesarično, z duhovniki in grškimi boljári pride v Korsún, izidó Korsunjáni naproti s poklónom, uvedó cesarično v mesto in jo posadé v dvor. Ob tem času obolé Vladímeru očí. In pošlje k njemu cesarična, rekóč: „ako se hočeš iznebiti te bolezní, daj se skóraj krstíti.“

*) Blizu zdanjega Sebastopolja.

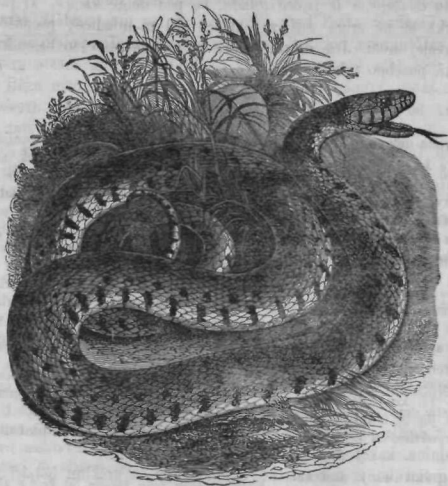
Vladímer na tó pristane. In vladika korsúnski z duhovniki krsti Vladímera. Po krstu se je skóraj zaróčil s cesarično in se vrnil v Kijev ter vzel s soboj duhovnikov, svetih močij, *) cerkovnih posód in blagoslovnih podob. V Kijevu ukaže Vladímer pométati kumíre (malike), té posekati, druge ognju dati, a Peruna privezati konju k répu in vleči v réko. Potem Vladímer velí razglasiti narodu: „kdor ne pride k reki, da se krsti, bogat ali ubožen, — ta mi bode sópèrnik!“ Ljudjé so prišli z radostjo, govoreči: „ako bi to nedobro bilo, ne prijéli bi tega knez in boljari.“

A drugi dan izide Vladímer z duhovniki na Dnéper in snide se brez čísla ljudij. Vsi gredó v vóde, in ti so v njej stáli do šíjnjaka, drugi doprsij, a mladénci od bréga in drugi so brodili, nekateri držali mladénce, a duhovniki so stali, molitve tvoréč. In velika radost je bila ta dan na nebu in na zemlji.

Takó je ruska zemlja prijela kristijansko véro, katera se vender nij máhoma razšírila po vsej državi, kajti dolgo se je držalo še pogansko prazno-verje, posebno ondód, koder so narod motili čarodéjci in vraževálci, ne hoteč izgubiti svoje prejšnje časti.

Priródopisno - natoroznansko polje.

Belouška.

Belouška (*Coluber natrix*; Ringelnatter) je v naših krajih najnavádnejša kača.

V mladosti je plavkasto siva, pozneje bolj temna, črnopegasta, na trebuhu belorumena in plavkasto-črna. Najbolje se ta kača pozna po dveh jajčasto-okroglih, rumenih lisah na tilniku. Belouška je skoraj za meter dolga. — Ta kača se rada drži po vlažnih gozdih, zlasti po zarašče-

nih bregovih stoječih ali počasi tekočih vodá. Ker zna dobro plavati, pravijo jej tudi vodna kača. Rada se tudi približa hišam, pride v hleve in staje,

*) Svetinj od svetnikov.